

Jak dávat srozumitelné návrhy či prosby?

Dáváme druhému svobodu: „Mohl bys ...?“ „Byla bys ochotná...?“ „Je pro Tebe OK, aby ...?“ „Chtěl bys ...?“

Není to příkaz, donucování nebo manipulace: „Už to nikdy nedělej ...!“ „Byl bys tak laskav a příště ... !“, „Slib mi že, ... !“,

Návrhy jsou jasné a ihned proveditelné. Navrhují konkrétní řešení, jak v daný okamžik uspokojit **potřeby**.

Proveditelné: „Chtěl bys mi říci, jestli chceš chodit na sraz se mnou včas?“

Neproveditelné: „Slib mi, že už nikdy nepřijdeš na sraz pozdě!“

Jasně: „Mohli bychom se potkat zítra ve 3:30 a probrat to u kávy?“

Nejasné: „Mohli bychom si někdy promluvit?“

Návrhy odkazují na potřeby: „Potřeboval bych se ujistit, že si rozumíme. Mohl bys mi prosím říci, jak jsi porozuměl tomu, co říkám?“

Pozor, bez odkazu na moji potřebu (porozumění) zní tento návrh jako testování nebo komandování: „Tak a teď si ověřím, jestli jsi mne dobře poslouchal. Zopakuj mi, co jsem Ti teď řekl!“

Když navrhujeme, jsme ochotni slyšet NE. Někdy je těžké slyšet odmítnutí, zvláště když druhý člověk nespolupracuje a začneme si to brát osobně. Je dobré vědět, že odmítnutí pomáhá druhému naplňovat nějakou jeho potřebu. Pokud tuto potřebu pochopíme, pomůže nám to dostat se o krok dál a zvýšit šanci, že najdeme řešení. Příklad:

Jana: „Opravdu bych si potřebovala vyjasnit, jak si rozdělíme práci. Byla bys ochotná si o tom teď pět minut promluvit?“

Marie: „Ne.“

Jana: „Jsi unavená? Chceš si nejdřív trochu odpočinout?“

Marie: „Ne, jen si chci v klidu sama posedět.“

Jana: „Ok, kolik bys potřebovala času?“

Marie: „Nevím, nech mě na pokoji.“

Jana: „Dobře, chceš mít teď klid, rozumím. ... Podívej, teď bych opravdu potřebovala vědět, jestli jsi vůbec ochotná se o tom se mnou bavit?“

Marie: „Jo, ale ne teď.“

Jana: „Dobře, co kdybych přišla po obědě, třeba ve dvě?“

Marie: „Radši mi předtím zavolej. Uvidím, jak na tom budu.“

Jana: „OK, zavolám Ti v půl druhé.“